
Natt i akuttmottaket

LEGELIVET

MARTE SYVERTSEN

marsyv@vestreviken.no

Marte Syvertsen er lege i spesialisering og forsker ved Nevrologisk avdeling i Vestre Viken, Drammen.

Det er natt i akuttmottaket. På pauserommet som forbinder observasjonsposten med selve mottaket, står det kakerester på to fat.

Foto: privat

På det ene fatet ligger en halvspist marsipankake med roser og snirklete dekor. På det andre fatet har det vært sjokoladecake med den typen sylinderformet tuttifrutti-strøssel du får kjøpt i alle matbutikker. Der er det bare smuler igjen. I akuttmottaket har vi sansen for enkle løsninger som fungerer, også på kakefronten, og spesielt om natten.

Foruten kakefatene er pauserommet tomt. Ingen har tid til å sitte der, selv om klokka for lengst har passert midnatt. Her fortsetter vi å traske opp og ned i gangen, fra rom til rom, med raske skritt og full belysning helt til dagskiftet tar over.

«I akuttmottaket har vi sansen for enkle løsninger som fungerer, også på kakefronten, og spesielt om natten»

Jeg går forbi undersøkelsesrom nummer 7 og får et glimt av en lubben kropp som klamrer seg til pappas kne. Det er et barn med bleie på, men uten klær ellers. Barnet har en spraglete stase for blodprøvetaking rundt overarmen. «Hvorfor, pappa? Hvorfor?» hører jeg fra rommet. Faren snakker rolig der inne.

Et annet sted i mottaket er det noen som skriker. Det er et smerteskrik. På en bære i gangen ligger en eldre mann med størknet blod i ansiktet. Det er ikke han som skriker. Han ligger helt stille. I forbifarten hører jeg noen si at han antakelig har et brudd i armen.

Inne på det store rommet, der hvor det er plass til seks senger med forheng mellom, prøver jeg å finne ut hva som har skjedd med pasienten jeg har ansvaret for. Hun forklarer, og jeg spør. På den andre siden av forhenget, noen få centimeter fra oss, roper en fortvilet stemme på hjelp. «Er det ingen her?» Jeg titter rundt forhenget og svarer at noen er på vei. Det er alltid noen på vei i akuttmottaket. De fortvilede ropene fortsetter mens jeg noterer informasjonen jeg trenger for å komme nærmere en diagnose. Noen forsøker å berolige mannen på den andre siden av forhenget. Det er en tålmodig stemme som snakker. Jeg kan høre at det klappes på en skulder.

Lenger nede i rommet piper det ustanselig i overvåkningsutstyr. Noen har revet av seg en EKG-elektrode, eller kanskje oksygenmåleren sitter skjevt. Alt sammen blir overdøvet av alarmer. Det ringer en trillende tone i mange personsøkere bortover gangen. Min personsøker ringer ikke denne gangen, så jeg vet ikke hvilken alarm det er. Jeg fortsetter med sykehistorien ved forhenget, mens føtter på gangen beveger seg med småløpende skritt. Nå haster det for dem.

Noen minutter etter at alarmer har stanset, går ambulansepersonell rolig i gangen. I de signalrøde uniformene er de naturlige blikkfang. Nå har de fraktet pasienten dit han skulle og avlevert livsviktig informasjon, midt i tumultene av hjelpere. De skal videre til neste oppdrag. Brannfolk har jeg heldigvis aldri sett i akuttmottaket, men ellers samles nødetatene her. Politiet er ofte innom. Vi jobber om nettene. Vi er hvite, røde eller mørkeblå. For oss gir det mening å ikke sove. Vi skal være der når alarmer går.

Jeg gruer meg ofte til nattevakt. Å gå løs på et 17-timers skift føles som lenge. Når telefonen ringer, vet jeg aldri hva som venter i den andre enden. Det kan være en bevisstløs person som er tre minutter unna med ambulanse. Det kan være en pasient på avdelingen som ikke får puste eller som ligger i et epileptisk krampeanfall – eller alt sammen på en gang. Men det kan også være en kollega som spør om alt går bra, og om jeg trenger hjelp. Jeg gruer meg, men det er når jeg er der i akuttmottaket at jeg blir minnet på hvorfor jeg valgte å bli lege.

Jeg er ferdig med nattens sykehistorier og journalnotater. Enn så lenge har jeg ingen meldinger om mennesker med hjernesykdom som er på vei til meg. Da går jeg ut av dobbeltdørene og tar heisen opp til kontorene i 10. etasje, der vi har avdelingen vår. Det har rukket å bli lyst ute. Jeg legger på sengetøyet og strekker meg ut på rammemadrassen under det 1990-tallsgule strietapetet. Det svir i øynene, og hodet kjennes merkelig lett. Under fotsålene verker det litt. Jeg har nok gått noen kilometer i natt.

«Ved siden av meg ligger det tre telefoner og en personsøker som kan ule når som helst. Jeg kan sovne likevel»

Ved siden av meg ligger det tre telefoner og en personsøker som kan ule når som helst. Jeg kan sovne likevel. Jeg er så trett og matt at jeg kunne sovnet på skrivebordet, over tastaturet. Men det er akkurat nå måkene har sin storhetstid. De skriker og skråler og skvaldrer utenfor vinduet. Vinduet mitt ligger i flyhøyde for luftens fuglebaroner, og nå høres det ut som om de krangler voldsomt.

«Jeg hadde sovet kjempegodt i natt, jeg ...» sa en av mine kollegaer på morgenmøtet tidligere i uken. «... hvis det ikke hadde vært for ...» Da tenkte alle avdelingens leger at han skulle si «den urolige eldre damen på rom 1004» eller «han med alkoholabstinens og svettetokter som dukket opp her i firetida» eller «at vi ikke klarte å få bukt med de voldsomme smertene til han på observasjonsstua». Kollegaen min sa ingenting av dette. Vi er her for å hjelpe. Det er derfor vi er leger.

«... hvis det ikke hadde vært for en gjeng med måker», sa kollegaen. Det er måkene som tar knekken på oss til slutt.

Publisert: 14. september 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0511
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 29. mars 2026.